

Досвід роботи

вихователя

**Лаврової
Тетяни**

Степанівні

Персоналії

П.І.Б. : Лаврова Тетяна Степанівна

Дата народження : 27 липня 1963 року

Освіта : Неповна вища, молодший спеціаліст, 1987 році закінчила Харківське педагогічне училище за спеціальністю “ Дошкільне виховання ”

Місце роботи : КЗ «Зміївський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №2»
Зміївської міської ради
Чугуївського району
Харківської області

Стаж роботи : 23 років

Посада : вихователь

Самоосвіта : КВНЗ «ХАНО» вихователі ЗДО
01.06. 21

Формування мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку засобами казки.

Лаврова Тетяна Степанівна
вихователь
КЗ «Зміївський заклад дошкільної
освіти (ясла-садок) №2
Зміївської міської ради
Чугуївської району
Харківської області

**Зміїв
2021 р**

Зміст

1.	Вступ	5
2.	Вплив казки на розвиток мовлення.	7
3.	Організація роботи з розвитку мовлення засобами казки.	9
3.1	Створення предметно - розвивального середовища.	9
3.2	Діагностика з розділу програми « Розвиток мовлення і культури мовленнєвого спілкування»	10
3.3	Робота вихователя з дітьми по казкотерапії	11
3.4	Взаємодія педагога з батьками.	17
3.5	Результати роботи	18
4.	Глосарій	19
5.	Список використаної літератури	22
6.	Додатки:	23

6.1	Заняття з розвитку мовлення для дітей II молодшої групи.	23
6.2	Заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи.	27
6.3	Поради батькам	30
6.4	Пам'ятка для батьків	32

Вступ

На сучасному етапі розвитку наша держава потребує творчих, самодостатніх, активних, освічених особистостей, формування і розвиток яких є нині головним завданням освіти, і перш за все дошкільної. Це засвідчено і законом України «Про дошкільну освіту» (2021р.) і Базовим компонентом дошкільної освіти в Україні (нова редакція).

Весь відомий арсенал педагогічних засобів впливу на дитину передусім спрямований на формування особистості. Йдеться, зокрема, про формування свідомості, емоційно-почуттєвої сфери, навичок і звичок. Саме завдяки свідомості діти в процесі навчання та виховання оволодівають певними знаннями, вміннями та навичками, набувають життєвого досвіду. Практичні навички, які формуються в дошкільнят на основі знань та систематичного вправлення дають їм змогу свідомо використовувати їх у повсякденні. Розвиток в дошкільному періоді творчих здібностей, постійне вдосконалення мовних навичок, оволодіння літературною мовою є необхідними компонентами освіченості та інтелігентності надалі, тому формування зв'язного мовлення, розвиток вміння змістовно і логічно будувати висловлювання є однією з головних завдань мовного виховання дошкільнят. Це зумовлено насамперед її соціальною значимістю і роллю у формуванні особистості. Мовне виховання підводить дитину до оволодіння зв'язного мовлення, яка представляє собою розгорнуте висловлювання, яке складається з багатьох або декількох пропозицій, розділених по функціонально-смысловим типом на опис, розповідь, роздум. Для розвитку зв'язного мовлення дитини необхідно застосовувати різні дидактичні ігри, заняття, в тому числі казки. Діти черпають з казок безліч пізнань: перші уявлення про час і простір, про

зв'язок людини з природою, з предметним світом, казки дозволяють дитині побачити добро і зло.

Казки використовуються для розвитку у дітей уяви, мислення, зв'язного мовлення і виховання добрих почуттів. Але з розвитком масового телебачення читати дітям стали значно менше. Дитина частіше сидить біля телевізора, ніж із книгою: дивитися видовище легше і цікавіше. Прослуховування казок дозволяє розширити, збагатити словниковий запас, закласти міцний фундамент зв'язного мовлення. Адже казки, як правило, включають в себе повторення, багаторазове прослуховування яких сприяє запам'ятовуванню слів і окремих виразів і, отже, поповненню пасивного словника, використовуючи казки, можна навчити дітей мислити, відстоювати свою думку, мати власну точку зору

Мовленнєвий розвиток дитини є головним інструментом, за допомогою якого вона встановлює контакт із довкіллям і завдяки якому відбувається соціалізація дитини.

Особливістю розвитку мовлення дитини дошкільного віку є те, що дошкільники ще не читачі, вони слухачі. Уміння «слухати» формується у дошкільнят у процесі виховання, при активній дії дорослого і досягає все більш високого рівня, в міру того, як розвивається і вдосконалюється мислення дітей, збагачується їхній словник, розвивається уява. У дошкільному віці відбувається формування здібностей дитини до сприйняття і розуміння художньої літератури, і саме казка готує його до цього. Для того щоб правильно зрозуміти художній твір, дитина повинна поставитися до нього, як до зображення реальних предметів і явищ. Казка покликана вплинути на емоційну сферу дитини. Все це можливе за допомогою казки, оскільки саме в казках, на відміну від іншої художньої літератури, наявні абсолютно позитивні або негативні персонажі, тому для дитини не буде складно оцінити їх вчинки та спроектувати модель поведінки героїв на реальне життя.

«Казка, фантазія - це ключик, за допомогою якого можна відкрити... джерела думки і слова. Без казки, без гри уяви дитина не може жити. Казка - це образно кажучи, свіжий вітер, що роздмухує вогник дитячої думки й мови.»
(В.О. Сухомлинський)

2. Вплив казки на розвиток мовлення.

Виховання і навчання дитини завжди починається з казки. Ще з колиски чуємо ми казки від своєї матері чи бабусі. Кожна казка — це ланцюжок пригод, незвичайних ситуацій, що виникають у житті персонажів. Без казки — живої, яскравої, яка захоплює свідомість і почуття дитини — неможливо уявити розвиток дитячого мислення і дитячого мовлення. Через казку діти починають розпізнавати добро і зло, вчать як правильно поводитися в певній ситуації, вболівають за одних казкових героїв і засуджують поведінку та вчинки інших.

Вплив казки на розвиток зв'язного мовлення дітей досліджувала Л. Б. Фесюкова. Її методика «Виховання казкою» включає в себе нетрадиційний підхід в роботі вихователів з казкою. Нетрадиційно — означає навчити дітей оригінально, незвично, по-своєму не тільки розуміти зміст, а й творчо перетворювати хід розповіді, придумувати різні кінцівки, вводити непередбачувані ситуації, змішувати декілька сюжетів в один. Проблеми, зображені в казках, та способи їхнього розв'язання сприяють вихованню певних рис людини, підготовці дитини до сприйняття світу. Малюки приходять у світ, щоб пізнати його, зробити добрішим і справедливішим. Казковий персонаж потрапляє в різні ситуації, розв'язує в перебігові подій казки різні проблеми. Уболіваючи за долю уподобаних ними персонажів, діти переймаються почуттями своїх героїв, прагнуть допомогти, знайти вихід з певної ситуації.

Для того щоб дітям цікаво слід заняття перетворити на гру, казкову подорож. Використовувати сюжети відомих дітям народних казок. Протягом знайомої вже

дітям казки з казковими героями трапляються нові пригоди, малюкам пропонувати допомогти у розв'язуванні проблеми, що виникла. Діти охоче виконують поставлені перед ними завдання та можуть упоратися з ними, їм цікаво, адже вони стають учасниками знайомої казки, допомагають своїм улюбленим казковим героям. При цьому вони не тільки закріплюють раніше засвоєні знання та й поповнюють активний словниковий запас новими словами, виразами, метафорами, порівняннями, активізують зв'язне мовлення.

Одне із наших завдань, як вихователів дошкільного закладу – підтримувати, заохочувати, прищеплювати цікавість до українського слова. Робота над розвитком мовлення дітей – це вдосконалення звуковимови, збагачення звукового запасу, розвиток граматичних умінь, умінь спілкуватися між собою (вести діалог), а також зв'язно, послідовно розповідати про побачене, почуте. Дорослим необхідно виявляти інтерес до розповідей, заохочувати до них. Уміння розповідати дає дитині велике задоволення, поліпшує її настрій, зміцнює віру в свої сили. Діти дуже люблять слухати розповіді не тільки дорослих, але й своїх товаришів. Практика підтверджує, що діти-розповідачі користуються серед своїх товаришів великою повагою.

Навчити дітей розповідати – це важливе завдання вихователів. Уміння зв'язно і послідовно розповідати відіграватиме неабияку роль у дошкільному навчанні, адже успішно навчатися – це означає вміти послідовно викладати засвоєні знання, що тісно пов'язані з розвитком логічного мислення. Лише в результаті систематичного, планомірного навчання та вправлення діти зможуть навчитися розповідати.

В Освітній програмі для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (2020р) визначенні наступні освітні завдання з комунікативного розвитку особистості.

- Удосконалювати звукову культуру мовлення.
- Сприяти збагаченню, якісному засвоєнню та активізації словника різними частинами мови, образними виразами, приказками.
- Формувати граматичну правильність мовлення.
- Розвивати зв'язне мовлення; стимулювати до словесної творчості.

Основні завдання із знайомства дошкільників з художньою літературою:

- Підпримувати інтерес до художньої літератури, розвивати бажання слухати літературні твори різних жанрів.
- Створювати умови для розуміння сюжетів і обігрування казок.
- Заохочувати дітей до художньо – мовленевої творчості: за допомогою дорослого складати власні казки, загадки, вірші ігрові діалоги, брати участь в інсценівках за змістом знайомих творів.

Казка є найбільш ефективним та доступним засобом розвитку творчого потенціалу. Вона активізує дитячу фантазію, пам'ять, мовленнєво-комунікативні здібності, творчу уяву, художньо-естетичний смак. Мова казки доступна дитині. Казка проста й те водночас загадкова. Через казку дитина знайомиться з новими явищами життя, новими поняттями. Жива і виразна мова казки рясніє влучними, дотепними епітетами, значеннєвою поетикою. Казка розкриває перед дитиною

влучність й виразності мови, показує, яка багата рідна мова гумором, живими і образними висловлюваннями, порівняннями.

3. Організація роботи з розвитку мовлення засобами казки.

3.1. Створення предметно - розвивального середовища.

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в закладі дошкільної освіти повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Правильно організоване розвивальне середовище в групі впливає на всі аспекти її розвитку, зокрема, розвиток мовлення засобами казки.

Для створення оптимального розвивального простору необхідно підібрати різне обладнання, продумати його оптимальне розміщення та визначити кількість.

Для роботи з казкою я створила відповідне предметно - розвивальне середовище:

- створила куточка казки в груповій кімнаті, де розміщені ілюстрації, персонажі, елементи одягу та декорацій, іграшки, різні види театрів та інше;
- підбрала різні види та жанри казок : притчі, байки, легенди, міфи, билини, казки, приказки, загадки;
- підбрала дидактичні ігри та вправи, іграшки, ілюстрації та інше;
- для підвищення рівня педагогічної майстерності детально опрацювала методичну літературу, публікації на цю тему в періодичних виданнях дошкільної освіти; познайомилась з досвідом роботи інших дошкільних закладів;
- розробила перспективний план роботи з розвитку мовлення засобами казки.

3.2. Діагностика з розділу програми «Розвиток мовлення і культури мовленнєвого спілкування»

На початку навчального року II молодшої групи, я провела діагностику з розділу програми «Розвиток мовлення і культури мовленнєвого спілкування»

Діагностика

Аналізуючи словниковий запас дітей можна зробити висновок: 5%- високий рівень, 25%- достатній рівень, 35% середній рівень, 30%- низький рівень; зв'язне мовлення: 5%- високий рівень, 20%- достатній рівень, 30% середній рівень, 35%- низький рівень; граматика: 5%- високий рівень, 20%- достатній рівень, 30% середній рівень, 35%- низький рівень; звуковимовна: 0%- високий рівень, 10%- достатній рівень, 50% середній рівень, 40%- низький рівень.

Діти використовують активне мовлення в спілкуванні з однолітками та

дорослими, оперують - дво, трислівними реченнями. Вміють чути і розрізняти інтонацію голосу дорослого, звуки природи, музичних інструментів, вміють наслідувати дорослого повторюючи окремі слова, словосполучення.

Більшість дітей називають частини свого тіла, основні рухові дії (ходжу, бігаю тощо). Знають своє ім'я, ім'я дорослих, однолітків. Використовують ввічливі слова. Вміють змінювати слова за зразком. В мові вживають сполучники, займенники, прикметники. Переважає діалогічне мовлення. У деяких дітей виникають труднощі під час складання розповідей, переказуванні казок. Тому я вирішила в роботі з розвитку мовлення активно використовувати казки.

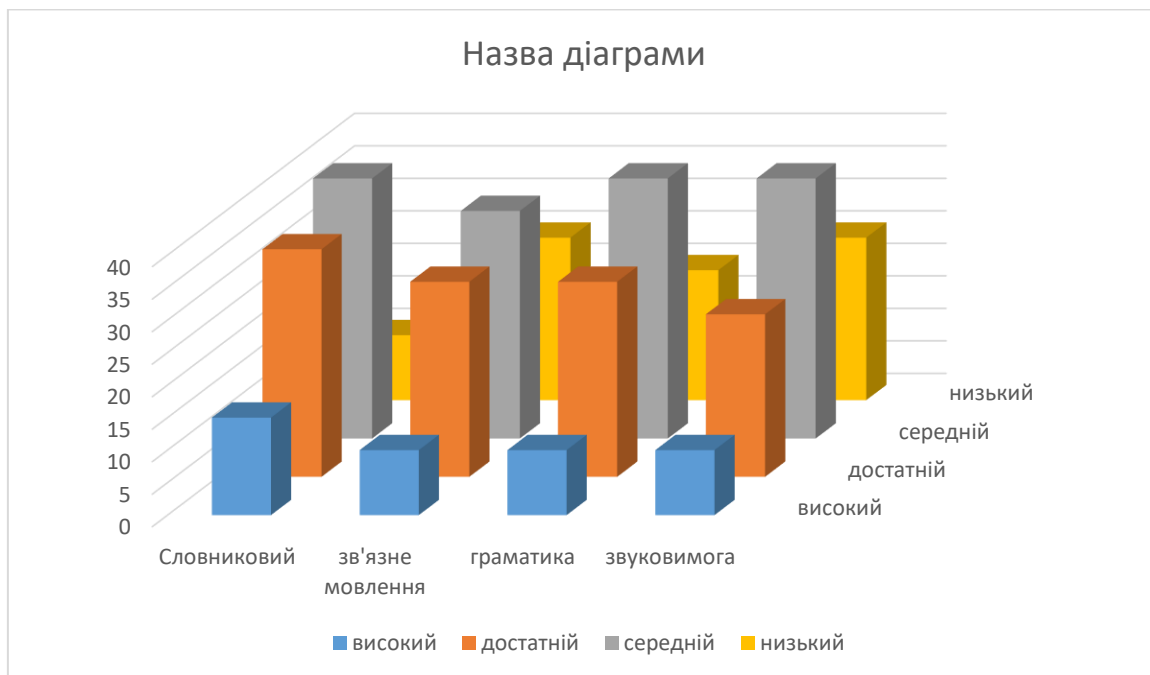
3.3. Робота вихователя з дітьми засобами казки.

Робота з казкою – це дуже цікава діяльність для дітей та дорослих. У кожній групі казок є своя вікова аудиторія. Дітям 3-5 років найбільш зрозумілі і близькі казки про тварин і казки про взаємодію людей і тварин. У цьому віці діти часто ідентифікують себе з тваринами, легко перевтілюються в них, копіюючи їх манеру поведінки. Починаючи з II молодшої групи я розпочала знайомити дошкільнят з казками «Колобок», «Ріпка», «Рукавичка», « Теремок», « Півник і двоє мишенят», « Солом'яний бичок», « Лисиця і глечик», добираючи яскраві ілюстрації, іграшки. Найбільш емоційно діти сприймали розповідання (а не читання) казки з використанням різних видів театру: ляльковий, пальчиковий, театр бі-ба-бо*, на фланелеграфі*. Я сформувала у малят уявлення про казку як про фантастичний твір, у якому можуть розмовляти тварини, птахи, відбуваються дива, закладена мудрість. Активізація мовлення дітей 3-4х років значно покращилася під час звуконаслідувань тварин - персонажів казок. Після знайомства дітей із змістом казки, я проводила дидактичну гру "Хто як кричить?" Діти звуконаслідували голоси героїв казки, інтонаційно виразно повторювали фрази- звернення персонажів : « Колобок, колобок, я тебе з'їм. – Не їж мене, я тобі пісеньку заспіваю.» ,« Хто, хто у рукавичці живе?». « Хто піде на млин? Тільки не я! Тільки не я!»

Театр іграшок «Теремок»

З метою розвитку у дітей зв'язного мовлення, я спонукала своїх вихованців до відтворення змісту казок за допомогою запитань, залучала до ігор драматизацій та театралізованих ігор за змістом добре знайомих казок, з нескладними атрибутами (хусточкою, шапочкою, хвостиком.) Діти запам'ятовували та відтворювали повтори («котиться-котиться...», «стукає-грюкає...»), образні вирази («вовчику-братику»); вчилися передавати зміст знайомих казок, розповідати за змістом ілюстрацій; упізнавати героїв у знайомих казках, висловлювати своє ставлення до них. До дітей часто «приходили» персонажі казок з проханням допомогти (відповісти на запитання, відгадати загадку, намалювати малюнок, зробити аплікацію і т.д.) Діти із задоволенням відгукувалися на прохання. Під час малювання та аплікації малюки за допомогою зображувальних засобів мали змогу передати характери персонажів, своє ставлення до їх вчинків. Під час аналізу робіт жваво обговорювали результат своєї роботи.

Аналізуючи словниковий запас в кінці року дітей можна зробити висновок, що результати значно покращилися: 15%- високий рівень, 35%- достатній рівень, 40% середній рівень, 10%- низький рівень; зв'язне мовлення: 10%- високий рівень, 30%- достатній рівень, 35% середній рівень, 25%- низький рівень; граматика: 10%- високий рівень, 30%- достатній рівень, 40% середній рівень, 20%- низький рівень; звуковимовна: 10%- високий рівень, 25%- достатній рівень, 40% середній рівень, 25%- низький рівень.

В середній групі під час роботи з казкою використовувала такі прийоми (за методикою Л.Б.Фесюкової) :

Придумування продовження казок. Казки часто не мають відкритого фіналу, навпаки закінчення часто чітке і логічне: ріпку витягнули, колобка з'їла Лисиця, Попелюшка і Принц одружилися. Я пропонувала дітям поміркувати, що ж могло статися далі в житті персонажів. Варіанти продовження у дітей були різними, залежно від рівня їх сприйняття та аналізу казки, розвитку творчої уяви.

Зміна кінцівки казки. Я пропонувала змінити кінцівку казки, яка їм не влаштовує. Наприклад, у народних казках «Колобок», «Рукавичка», « Теремок», «Пан Коцький», « Кривенька качечка», « Івасик- Телесик».

Казка «Теремок на новий лад»

Заміна характерів персонажів казки. Улюблені казкові образи, з якими зустрічаються діти безліч разів, формують у них стереотипи і стереотипне мислення. А для того, щоб розвивати креативність, оригінальність, я пропонувала дітям придумати нову казку, наділивши головних персонажів давно відомої казки новими якостями.

« Колосок» (заміна характерів персонажів)

Заміна ситуацій у знайомих казках. Вкотре читаючи дітям добре знайому казку, ми домовлялися щось у ній змінити. Спочатку незначні зміни вносила я, але так, щоб спонукати дітей фантазувати: «А давайте зробимо так, щоб ...»

Складання казок з персонажами з інших казок. Пропонувала дітям створити нову казку, в якій братимуть участь персонажі з інших казок. Для початку доцільно підібрати ілюстрації з їх зображеннями і уважно їх розглянути, згадати історію кожного, а потім «перемістити» їх у нові обставини.

« Фунтик в гостях у трьох поросят»

Коли я запропонувала вихованцям придумати загадки до казки чи персонажу, спочатку у більшості з них виникали труднощі. Діти з високим рівнем мовленнєвого розвитку, активно включилися в роботу, а решта по аналогії почали придумувати схожі загадки.

В кінці навчального року діти охоче розповідали казки, невеликі історії, складали оповідання за ілюстраціями, придумували різні кінцівки, змінювали характери героїв, навчилися володіти різною силою голосу, темпом мовлення, інтонаційною виразністю для передачі характеру персонажа. Активний словник поповнився порівняннями, словами – метафорами, образними виразами. Із задоволенням самостійно переглядали ілюстрації, впізнавали персонажі, відтворювали відомі діалоги під час інсценівок, ігор – драматизацій навчилися виражати своє ставлення до героїв твору.

В результаті проведеної діагностики в кінці року отримала такі результати: словник: 20%- високий рівень, 40%- достатній рівень, 40% середній рівень, 5%- низький рівень; зв'язне мовлення: 10%- високий рівень, 30%- достатній рівень, 35% середній рівень, 25%- низький рівень; граматика: 10%- високий рівень, 30%- достатній рівень, 40% середній рівень, 20%- низький рівень; звуковимова: 10%- високий рівень, 25%- достатній рівень, 40% середній рівень, 25%- низький рівень.

3.4. Взаємодія педагога з батьками.

Сьогодні, на жаль, батьки недооцінюють значення казки і не вважають її доцільним засобом виховання дітей. Вони зазвичай замість розповідання казок демонструють мультфільми, часто іноземного виробництва. Це пояснюється насамперед браком вільного часу в батьків, який можна використати для спілкування з дитиною. Тож перегляд мультфільмів, що не потребує участі дорослих, видається їм гарним рішенням: оптимальним для себе і корисним для дітей.

З огляду на це педагогам варто проводити відповідну просвітницьку роботу. Адже батьки часто не замислюються над тим, що ці мультфільми не лише не мають морального посилу, а й взагалі характеризуються безглуздістю сюжетів. Мовлення дітей під час перегляду мультфільмів не розвивається.

Повноцінна реалізація потреб дитини : щоб її любили , поважали, розуміли, щоб вона була комусь потрібною і близькою, успішною у своїх справах, могла реалізуватися, розвивати свої здібності, поважати себе, залежить від батьків, психологічного мікроклімату , в якому зростає дитина. Від стилю спілкування батьків з дитиною здебільше залежить емоційний досвід , якого вона набуває. Від досвіду , набутого в період дошкільного дитинства значною мірою залежить, буде дитина оптимістом чи песимістом, на скільки віритиме у свої сили, як зуміє звичайні труднощі життя , протистояти перешкодам, спокусам, тощо. Саме в цей період закладаються надзвичайно важливі для всього подальшого життя ціннісні орієнтації дитини: ставлення до самої себе; усвідомлення себе як особистості; почуття самоцінності; самооцінка.

Загальновідомо, що сім'я є провідним чинником виховання особистості. Співпраця дошкільного закладу і батьків - процес міжособистісного спілкування, метою якого є формування у батьків ціннісного ставлення до виховання казкою. Заняття з дітьми з використанням казки я проводила із залученням до цієї роботи батьків, використовуючи такі методи та прийоми:

1. Домашнє завдання для батьків : прочитати й обговорити з дитиною казку або історію, виготовити ляльку, використати при цьому різні метафори, притчі, провести з дітьми казкову драматизацію або гру.
2. Пропаганда казки батькам (батьківські збори, консультації, папки - пересувки, спільні свята та розваги, драматизації та інше.)

Батьки стали більше часу проводити з дітьми, читаючи казки, разом аналізуючи поведінку героїв. У них з'явилися спільні теми для обговорення.

3.5. Результати роботи.

Розвивальні можливості казки невичерпні.. Текст казок – прекрасний матеріал для формування навичок зв'язного мовлення. В результаті роботи, впродовж двох років, за методикою Л.Б. Фесюкової, можна зробити висновок: дошкільнята із задоволенням розповідають казки, зберігаючи народні образні вислови та зображувальні засоби (порівняння, епітети), а також прийнятий у казках своєрідний синтаксичний стрій, мовлення, структуру речень, емоційні особливості твору. Чим яскравіше є образ, тим сильніше впливає він на почуттєву сферу дитини, забезпечуючи міцність запам'ятовування отриманої інформації. Яскраві образи у поєднанні із пізнавальною інформацією втілені у казках. У дітей формується творча уява, розвивається спостережливість, почуття образного слова, розуміння авторської позиції і гармонійної цілісності твору; розуміння та оцінка поведінки літературних героїв. У казках діти знаходять частинки своєї душі, відображення свого життя. Крім того казки вселяють в дитину надію. Чим довше дитина вірить в чарівного Діда Мороза, який приносить подарунки в новорічну ніч, тим оптимістичніше будуть її погляди на життя. Беручи до уваги всі ці розвивальні можливості казки, я вважаю доцільним здійснити роботу з розвитку мовлення дошкільників в данному напрямку.

В подальшому я планую продовжити роботу з дітьми за авторською методикою «Виховання казкою» Дітей старшої групи вже можна буде долучати до проєктів по створенню нових казок, ілюстрацій до них. В майбутньому планую використовувати LEGO конструктори для створення будівель за сюжетами казок. Робота з казкою мене дуже захоплює та надихає до нових ідей.

4. Глосарій.

А.

Аналогія- подібність, схожість у чому небудь між предметами, явищами, поняттями.

Активний словник – це той, який *дитина* використовує щодня у повсякденному житті.

Б.

Бесіда – це організована розмова вихователя з дітьми на раніше обрану тему, яка складається із запитань і відповідей.

Бибабó — простіша лялька, що складається з голови, плаття вигляді руковички. Голова має спеціальний отвір під вказівний палець, а великий та середній палець використовуються для жестикуляції руками ляльки.

Г.

Гра – драматизація – відтворення в ігровій формі змісту знайомого художнього твору (казки, вірша, оповідання)

Граматична правильність мовлення – це дотримання в процесі спілкування основних граматичних норм, сформульованих у вигляді правил.

Д.

Дидактична гра – це метод навчання і виховання дітей, який здійснюється в доступній і привабливій для них формі діяльності. Це гра, спрямована на формування у дитини потреби в знаннях, активного інтересу до того, що може стати їх новим джерелом.

Діалогічне мовлення - це процес взаємодії двох або більше учасників спілкування. Тому в межах мовленнєвого акту кожен з учасників по черзі виступає як слухач і як мовець.

Е.

Емоційна сфера людини являє собою широкий спектр його переживань і почуттів. Вона виконує ряд функцій, таких як стимулююча, регуляторна, усунення інформаційного дефіциту, основною серед яких є оціночна. Емоційна сфера складається з емоційних переживань і почуттів. Будь-яке переживання — це оцінка процесу задоволення будь-якої потреби індивіда

З.

Зв'язне мовлення – це вміння дитини висловлювати свої думки жваво, послідовно, без відволікання на зайві деталі. Основні види зв'язного мовлення – монологічне і діалогічне.

Звукова культура мови – це правильна і чітка вимова всіх звуків рідної мови, правильний наголос, а й уміння користуватися силою голосу, правильний темп, інтонацію, виразність мови, мовне дихання та добрий фонематичний слух

І.

Інценізація або *Інценівка* (лат. *in* — на і лат. *scaena* — сцена) — переробка літературного твору (прозового, поетичного) для постановки його на сцені або для радіо- чи телевистави. Інценізація має на меті засобами драматургії передати ідейно-художній зміст твору, тут можлива і його інтерпретація.

Ігри-драматизації – це відтворення сюжету літературного твору власними діями виконавців ролей, використання ними засобів виразності – інтонації, міміки, пантоніми. **Драматизація** відбувається на основі особистих дій виконавців ролей.

Інтонаційна виразність усного мовлення викладача – це вміння використовувати різні види наголосу, враховувати темп мовлення, робити паузи, змінювати висоту тону.

К.

Комунікативні навички – навички використання комунікативних засобів відповідно до розв'язання завдань для досягнення певної мети.

Креативність - характерна риса творчої особистості, що проявляється в здатності породжувати нове, вносити зміни в навколишнє середовище

Л.

Логічне мислення — здатність **мислити** точно й послідовно, не допускаючи протиріч в своїх міркуваннях, та вміння викривати **логічні** помилки.

М.

Метафора - художній засіб, що полягає в переносному вживанні слова або виразу на основі аналогії, схожості або порівняння, а також слово або вираз, ужиті в такий спосіб.

Мислення - це властивість високоорганізованої матерії, Логіка, 1953р

Мотивація

сукупність мотивів, доказів для обґрунтування чогось; мотивування.

Мовлення – засіб і спосіб спілкування, самовираження, активності дитини у різних напрямках життєдіяльності.

Мовленнєві навички – навички використання мовленнєвих конструкцій відповідно до мети спілкування.

П.

Пасивний словник, пасивний словниковий запас — частина словникового запасу мови, що складається з одиниць, обмежених у вживанні особливостями явищ, які вони позначають (наприклад, історизми, власні назви), чи відомих лише частині носіїв мови (такі як архаїзми, неологізми, терміни). До пасивного словника можуть належати й лексичні одиниці, що їх вживають виключно в окремих функціональних стилях мови: книжна, розмовна й інша стилістично забарвлена лексика. Пасивний словник протиставляють активному.

Пропаганда поширення і постійне, глибоке та детальне роз'яснення яких-небудь ідей, поглядів, знань

С.

Самодостатній - який має цінність сам по собі; який має цілком самостійне значення.

Словниковий запас — це набір слів, яким володіє людина у знайомій їй мові. Словниковий запас, як правило, росте та розвивається з віком, і слугує як практичний і фундаментальний інструмент для спілкування та здобування знань.

Т.

Творчі здібності - це індивідуальні особливості, якості людини, які визначають успішність виконання ним творчої діяльності різного роду. В основі креативних здібностей людини лежать процеси мислення та уяви.

У.

Уява - здатність образно створювати або відтворювати кого-, що-небудь в думках, свідомості; відтворювання кого-, чого-небудь в думках, свідомості.

Ф.

Фланелеграф - навчальний наочний посібник: дошка, обтягнута фланеллю, на яку за типом аплікації кріпляться вирізані фігурки. Фланелеграф з давніх пір використовується в сімейному вихованні, дитячих дошкільних закладах, початковій школі і в церковних заняттях з дітьми. Зробити фланелеграф дуже просто, а можливості для ігор і навчання, які він надає, залежать лише від фантазії вихователів і дітей.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція)/ наук. Керівник: А.М.Богущ, дійсн.член НАПН України, проф., д-р пед. наук; авт. кол.: А.М. Богущ, Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.В. Гавриш, О.П. Долинна, Т.С. Ільченко, О.В. Коваленко, Г.М. Лисенко, М.А. Машовець, О.В. Низьковська, Т.В. Панасюк, Т.О. Піроженко, Т.І. Поніманська, О.Д. Сісельнікова, А.С. Шевчук, Л.Ю. Якименко. – К., 2021. – 26с.;
2. Богущ А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. -К.: «Видавничий Дім «Слово», 2004.
3. Гавриш Н. В. Художнє слово і дитяче мовлення: Метод. Посібник для вихователів. -Донецьк: ТОВ «Лебідь», 2011
4. Дзюбишина-Мельник Н.Я. Розвиток українського мовлення у дошкільників. - К., 1991. 432
5. Закон України «Про дошкільну освіту» 2021р
6. Козак О. «Ігри, вправи і казки для розвитку моторики»// Палітра педагога 2011р. № 6
7. Луценко І. Розвиваємо мовлення і спілкування : кн. для дитини від 3 до 6 р. / І. Луценко ; худож. Т. Костецька ; ред. О. Івакін. — К. : Аконіт, 2006. — 66 с. : ілюстр.
8. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»
9. Піроженко Т. О. Мовленнєве зростання дошкільника. — К. Грайлик, 2009
- 10.Фесюкова Л.Б.. Виховання казкою: Для роботи з дітьми дошкільного віку. Харків: Фоліо, 1997. 464 с
11. Фесюкова Л.Б. От трех до семи, серия « Для пап и мам» Харьков Фоліо 1996г.

12.Черняєва В. Школа дошкільнят : уроки доброти + ляльк. театр / В. Черняєва ; ілюстр. В. Черняєв, С. Черняєв. — Х. : Ранок : Веста, 2005. — 64 с. : ілюстр.

13.Шик Л.А Упорядник // «Казкотерапія в роботі з дошкільниками»//

Додатки

1. Заняття з розвитку мовлення для дітей II молодшої групи.

Тема : Розповідання дітьми казки "Ріпка" з використанням настільного театру.

Програмовий зміст: продовжувати збагачувати активний словник дитини за допомогою використання різних частин мови; учити самостійно будувати речення; учити самостійно погоджувати свої дії під час інсценування знайомої казки; удосконалювати дрібну моторику; розвивати слухову та зорову увагу; виховувати дружбу, взаємодопомогу.

Обладнання: фігурки персонажів казки з настільного театру; предметні картини із зображенням іграшок, предметів побуту, одягу, продуктів харчування.

ХІД ЗАНЯТТЯ.

Організаційний момент.

Вихователь запрошує дітей до " Кімнати казок ", пропонує дітям обрати для себе роль одного з героїв казки та підібрати відповідні атрибути (шапочки, елементи костюмів, фігурки персонажів).

Розповідання дітьми казки з використанням настільного театру.

Вихователь просить дітей розповісти казку самостійно або промовляючи останні слова у фразах за допомогою вихователя або товаришів. Вихователь може також ставити запитання підказки за змістом. Саме тоді, коли діти по черзі виставлятимуть фігурки настільного театру, вихователь пропонує дітям-глядачам називати героїв казки: " Це - дід ", " Це - кішка ".

Дидактична гра " Зваримо обід ".

Вихователь звертається від імені бабусі до дітей із проханням допомогти зварити обід із запропонованих овочів.

Завдання для дітей:

- Що намальовано на картинках ? (Овочі та фрукти: капуста, морква, цибуля, помідор, огірок, ріпка, яблуко).
- Що тут зайве?
- Що бабуся покладе в каструлю, щоб зварити борщ?
- Що покладе в салат?
- Що з овочів люблять дідусь, онучка?
- Що бабуся покладе першим?

Діти імітують вправу " Зваримо борщ ", складаючи по черзі овочі в каструлю.

Гра-інсценування «Станемо так , як у казці»

Діти стають одне за одним, так як герої у казці.

Гра - завдання «Розклади по кошикам»

Діти повинні відібрати із запропонованих муляжів маленькі та великі овочі, розкладаючи їх у кошики.

Дидактична вправа «Подарунки героям казки»

Вихователь звертається до дітей із проханням від героїв казки про те, що вони запросили дітей у гості, але чекають від них подарунків.

Діти серед предметних картинок повинні обрати той подарунок, який вони хочуть подарувати одному з героїв.

Запитання - підказки для дітей:

- Кому подаруємо каструлю? (Бабусі).
- Кому подаруємо ляльку? (Онучці).
- Кому подаруємо лопату? (Дідові).
- Кому подаруємо кістку? (Собачці).
- Кому подаруємо чашку зі сметаною? (Кішці).
- Кому подаруємо сир? (Мишці).

Підсумок заняття.

Вихователь зачитує дітям лист-прохання від дітей групи раннього віку, які чекають героїв казки " Ріпка ", та пропонує показати ляльковий театр.

Тема: Скринька казок .

Програмовий зміст: Удосконалювати діалогічне мовлення дітей (уміння вступати в діалог; висловлювати судження так, щоб воно було зрозуміло оточуючим; граматично правильно відображати свої знання).
Вчити дітей розглядати сюжетну картину, відповідати на запитання вихователя, робити найпростіші висновки, висловлювати припущення. Виховувати інтерес до казок, дружні стосунки, бажання допомогти.

Обладнання:

Демонстраційний матеріал: писаний скриньку (або короб), фігурки казки «Колобок», ілюстрація до казки «Ріпка» (тягнуть ріпку дід, баба, внучка), аудіозапис казки «Гуси-лебеді», мольберт, відеозапис казки «Лисиця і заєць», магнітофон.

Попередня робота:

- Читання казок «Ріпка», Заюшкина хатинка», «Три ведмедя», «Гуси-лебеді».
- Розглядання ілюстрацій до прочитаних творів.
- Прослуховування аудіозаписів казок.
- Ігри малої рухливості «Зайчик сіренький сидить», «Гуси-лебеді».
- Настільна гра «Збери казку по порядку».
- Дидактична гра «Дружна сімейка».

Хід заняття:

Загальна організаційна гра «Зайчик сірий умивається», ігрова ситуація «Мишко приніс скриньку казок».

Вихователь: Мишко нам приніс скриньку казок. Давайте подивимося, що в ньому...

(Вихователь відкриває скриню так, щоб діти не змогли побачити весь вміст. Дістає фігурки Діда і Баби з казки «Колобок»).

Вихователь: Подивіться, хто це до нас у гості прийшов?

Діти: Дід і бабка. Прийшли дід і бабка.

Вихователь: Аз якої казки?

Мишко: Теремок.

Вихователь: Діти, як ви думаєте, прав наш Ведмедик?

Діти: Немає. У «Теремку» ні бабці з дідом (або подібні відповіді).

Вихователь: Діти, як ви думаєте, в якій казці є дід і баба?

Діти: «Колобок», «Курочка ряба», «Ріпка».

Вихователь: Діти, а в яких казках Ведмедика є дід і баба.

Відповіді дітей.

Вихователь: (Ставить на мольберт ілюстрацію до казки «Ріпка».) Подивіться, до якої казки ця ілюстрація. (Відповіді дітей). Правильно, до казки «Ріпка».

Мишко: Я знаю, там вони всі разом колобка пекли.

Вихователь: Діти, що там за герої? Чим вони зайняті? Діти пояснюють, потім вихователь пропонує дитині пояснити Мишка хто намальований і чим вони зайняті.

Мишко: Ще я вам послухати казку приніс. Зможете вгадати? (Слухання уривка з казки «Гуси-лебеді»). Діти відгадують, вихователь їх хвалить. Вихователь запрошує дітей вийти на килим і пограти в «гусей-лебедів».

Рухлива гра «Гуси-лебеді»

Вихователь вимовляє слова: «Гуси-лебеді політали, політали, покричали, покричали...» – діти літають по килиму, «і ні з чим повернулися до Баби Яги» – сідають на стільчики.

Вихователь: Де ж знайшла свого братика дівчинка?

Діти: У Баби Яги.

Вихователь: А де стояла хатинка Баби Яги?

Діти: В лісі.

Вихователь: Коли в лісі загубишся, потрібно кричати «Ау». Давайте кричати разом. Добре чути, тому що допомагає ехо. Давайте пограємо в луну. Я загубилась у лісі, а ви будете моє відлуння. Я буду кричати, а ви повторювати, як я, тільки тихіше. Вихователь вимовляти по черзі звуки а, о, і, у, е, а діти повторюють.

Вихователь: (Дістає зі скрині Онуку). А ось і дівчинка до нас в гості прийшла. З якої вона казки?

Мишко: Я знаю, з казки «Заюшкіна хатинка».

Діти: Немає. Там немає дівчинки. «Ріпка», «Гуси-лебеді».

Вихователь: Давайте запитаємо у дівчинки «Як тебе звуть?»

Дівчинка-лялечка: Мене звуть Маша.

Вихователь: Так з якої казки Машенька?

Діти: «Маша і ведмідь».

Вихователь: Машенька довго жила у Ведмеда в лісі і там, напевно бачила багато звірів. Давайте пограємо з вами і Машенькою. Вона вам буде називати лісових звірів, а ви – їх дитинчат.

Лисиця – ...

Ведмідь – ...

Вовчиця – ...

Білка – ...

Їжак – ...

Машенька: Дякую вам, мені дуже сподобалося з Вами грати.

Мишко: І мені допомогли в казках розібратися. Спасибі вам.

Вихователь: А ще в казковому скриньці нам приготований подарунок – казка. Називається казка «Лисиця і заєць». Послухаємо її і дізнаємося, чи є в цій казці Дідусь, Бабуся або Машенька.

2.Заняття з розвитку мовлення для дітей середньої групи.

Тема: У пошуках казок.

Програмовий зміст:

1.Зв'язне мовлення: формувати вміння за допомогою дорослого складати сюжет розповіді, розвивати монологічне мовлення, вправляти у використанні різних типів поширених речень.

2. Граматика: формувати навички утворювати слова -антоніми, узгоджувати іменники з прикметниками у роді, числі та відмінку.

3 Словник: активізувати вживання слів – антонімів та іменників, які часто вживаються у формі множини.

4. Вправляти в умінні переказувати оповідки за допомогою опорних схем, вчити розпізнавати казки за моделями.

Розвивати мовлення, мислення, творчу уяву, виховувати інтерес до словесної творчості.

Попередня робота: читання казок, вивчення віршів про тварин, складання казок за схемами.

Обладнання : іграшкова білочка, книжка з чистими аркушами, аудіо запис, схеми казки, моделі, іграшки.

Хід заняття

Вихователь

Сонце заглядає у віконце,

І сміються дітлахи,

Нам дарує книжку сонце,

Де живуть наші казки.

Вихователь. Малята, а ви любите казки? А які казки вам найбільше подобаються? Про кого вони?

Я сьогодні принесла ще одну книгу казок. Давайте подивимось, які там живуть казки?

(Вихователь відкриває книгу а там порожні сторінки).

Ой, а куди це зникли казки?Чому?

Вихователь. Наші діти останнім часом багато дивляться телевізор, а казок майже не читають .Казки образились і пішли від нас. А ви хочете їх повернути?(Так). Тож вирушаємо на пошуки казок. На чому ми будемо подорожувати?

Діти. На літаку.

Вихователь. Тож сідайте зручніше і вирушаємо в подорож.

(Звучить голос , який просить пристигнути паски безпеки, шум літака)

Вихователь. Ось ми прибули в країну Казкарію.

Діти підходять до « чарівних» дверей.

Вихователь. Щоб відчинилися двері треба утворити слова протилежного значення.

Дидактична гра «Скажи навпаки»

День – ніч,

Зима – літо,

Гарячий – холодний,

Білий – чорний,

Ранок – вечір,

Товстий – худий,

Довгий – короткий,

Гладенький – колючий.

Вихователь. Молодці! Ось і відчинилися наші двері.

Ми з вами у країні Казкарії.

Нас зустрічає «Музей казок». Діти, а хто знає , що таке музей?(Де зберігаються цінні речі). А як ви думаєте,що зберігається у казковому музеї?(казкові речі)

Так, герої різних казок залишили тут свої речі. Давайте спробуємо відгадати , яка річ кому належить.

Дидактична гра «Музей казкових речей»

Яйце - курці з казки «Про курочку Рябу»

Колосок - півнику з казки «Колосок»

Рукавичка - діду з казки «Рукавичка».

Глечик – Журавлю з казки «Лисичка і Журавель»

Скалочка-Лисичці з казки «Лисичка і скалочка»

Пиріжки-Бабі з казки «Івасик-телесик»

Вихователь. Молодці, усі казки добре знаєте. Отже, мандруємо далі. Ой, а що це за конверт? Що у ньому?(Вихователь відкриває конверт). Діти, тут зашифровані казки, давайте спробуємо назвати їх.

Дидактична гра «Яка казка тут заховалась?»

Діти розглядають моделі казок.(«Колобок», «Троє поросят», «Маша і ведмідь», «Ріпка», «Вовк і семеро козенят», «Зайчикова хатка», «Колосок».) Молодці, добре знаєте казки. Я думаю, що нам треба трішки відпочити.

Фізкультхвилинка.

За казками ми пішли,
Не одразу їх знайшли.
Ніжками ми тупали,
Кулачками стукали,
Пам'ятають казки нас,
Нахилились ми на «раз.»
А на «два» ми піднялись,
І за руки узялись.
Всі по колу ми пішли.
Наші казочки знайшли.

(Під звуки веселої музики діти йдуть далі і знаходять білочку, яка сидить і плаче). Малята, а ви знаєте чому плаче білочка?(Ні). Тому що про неї немає жодної казки. А хочете, щоб була ще й казка про білочку?

Дидактична гра «Складаємо казку»

Педагог пропонує дітям самим скласти казку за допомогою схем. Як ми можемо розпочати казку?

В одному казковому далекому лісі жила собі маленька білочка. Далі діти розповідають по черзі, спираючись на підказані запитання. Склавши колективно казку, діти ще раз переказують казку по схемах. Гарна вийшла у нас казка. Якими словами ми її закінчимо?(«От і казочці кінець, а хто слухав - молодець»).

Вихователь. Що ж малята, а нам час вирушати додому. Сідаймо у літак. (під гул літака діти повертаються назад.).

От ми і дома. Чи сподобалось вам у Казкарії?

Вихователь знов звертає увагу на книгу з казками.

Діти, погляньте, у книзі знов є казочки. Вони повернулися до нас, тому що ви добре знаєте казки.

Вихователь. Нарешті наші казки з нами.

Повертаємось ми нині

Із казкової країни.

У казках герої чемні.

Добрі, ввічливі. Напевно,

Ви такими будете –

Казки не забудете.

Підсумок

Вихователь. Чому ви сьогодні вирушили на пошуки казок?

- Які казки вам подобаються ?

- На кого з героїв казок ви хотіли б бути схожими? Чому?

3. Поради батькам

МОВА ВАШИХ ДІТЕЙ

Важлива роль у формуванні особистості дитини, зокрема у розвитку її мовлення, належить сім'ї. Адже перші слова, перші речення маля вимовляє в колі близьких людей — батька, матері, бабусі, дідуся. Якщо ми любимо свою дитину, бажаємо їй добра та світлої долі, невже байдуже поставимося до труднощів, які згодом спричиняють вади мовлення! Вчасне невиправлення мовленнєвих вад призводить до порушень і затримки загального розвитку дитини, спричиняє труднощі у сприйманні та аналізі як навчального матеріалу, так і реальних подій. От чому логопед завжди попереджає батьків, намагаючись застерегти їх від легковажного ставлення до проблем мовлення їхнього малюка.

У світі звуків

Наше мовлення складається із звуків. Правильно вимовляти звуки рідної мови дитина має навчитися до школи. Важливим завданням мовленнєвого розвитку дітей є виховання звукової культури мовлення. Поняття звукової культури мовлення досить складне і широке, воно містить цілий ряд важливих компонентів: чітку артикуляцію звуків рідної мови, фонетичну і орфоепічну правильність мовлення, правильне мовленнєве дихання, силу голосу, темп і тембр мовлення, інтонаційні засоби виразності (наголос, логічні паузи, ритм), фонематичний слух. У дошкільному віці простежується неправильна вимова дитиною звуків. Це цілком закономірне явище. Але більшість дітей не може самостійно опанувати правильну звуковимову, отже, потребує допомоги дорослих. Не всі батьки приділяють цьому серйозну увагу. Деякі вважають, що настане час, і дитина сама навчиться говорити. Якщо ж малюк продовжує і за рік-два говорити з помилками, вони дивуються: «Чому ж ти досі не навчився говорити правильно. Чиста і правильна звуковимова залежить від багатьох чинників. Значну роль відіграють індивідуальні особливості дитини, стан її психічного розвитку. Послідовна і систематична робота з дитиною над

формуванням звуковимови сприятиме своєчасному виправленню мовленнєвих вад, досягненню на кінець дошкільного віку чіткої вимови усіх звуків рідної мови.

Поради батькам

- Не повторюйте за дитиною неправильної вимови звуків.
- Розмовляйте з дитиною, правильно вимовляючи слова.
- Своєчасно виправляйте неправильну звуковимову дитини.
- Якщо мовлення вашої дитини нечітке і незрозуміле для оточення, зверніться до вчителя-логопеда.
- Вірші, чистомовки, скороговки стануть надійними помічниками у вихованні правильного і виразного мовлення вашої дитини.

За законами граматики

Оволодіти граматичною будовою мовлення означає навчитися правильно вживати відмінкові закінчення слів, дієслівні форми та їх видозміни, суфікси, префікси, узгоджувати іменники з іншими частинами мови в роді, числі та відмінку, правильно будувати речення, додержуючи відповідного порядку слів у ньому, вживати прийменники, сполучники, будувати складнопідрядні і складносурядні речення.

З раннього віку дитина має засвоїти граматичні значення слів рідної мови, без цього вона не може розуміти мовлення. Щоб дитина засвоїла граматично-правильне мовлення — дорослі мають правильно говорити.

Поради батькам

- Постійно стежте за правильністю мовлення дітей.
- Своєчасно виправляйте граматичні помилки.
- Не втручайтесь у дитячі розповіді, спочатку вислухайте дитину, а потім виправляйте помилку.
- У двомовних сім'ях завжди звергайте увагу на те, якою мовою говорить ваша дитина, виправляйте помилки двомовності.

Монолог чи діалог?

Чи вміє ваша дитина відповідати на запитання, звертатися із запитанням? Чи вміє логічно і послідовно розповісти про свою діяльність, бачене, почуте, пережите? А як розвинена у неї фантазія? Чи складає сама розповіді, казки? Усі ці мовленнєві навички дуже потрібні будуть вашій дитині в школі. Усне мовлення людини існує у двох формах: діалогічній і монологічній. Змалку дитині варто спілкуватися з людьми, ділитися своїми думками враженнями і переживаннями

Поради батькам

- Використовуйте кожну вільну хвилину для розмови з дитиною.
- Пам'ятайте, що головними й провідними співрозмовниками в родині є мати, батько, дідусь чи бабуся.
- Запропонуйте дитині змагання «Чия казка краща?», «Чия розповідь краща?» з участю всіх членів сім'ї.

- Не забудьте записати в зошит чи на магнітофон розповіді і казки вашої дитини.

Мовлення дорослих — взірець для наслідування

Мовлення дорослих — приклад для дітей. Успіх мовленнєвого розвитку дитини насамперед залежить від мовлення дорослих і, зокрема, батьків.

Поради батькам

- Стежте за мовленням дітей, своєчасно виправляйте недоліки.
- Пам'ятайте, що ваше мовлення є взірцем для наслідування, тому воно має бути завжди правильним.
- Правильне мовлення — запорука успішного навчання в школі.

4. Пам'ятка для батьків

Тема: Учимся розповідати казки дитині

Казка відіграє важливу роль у житті дитини. Вона виховує, розвиває, навчає і навіть лікує. Тож не варто нехтувати її педагогічним та психотерапевтичним потенціалом. Діти із задоволенням слухають і самі придумують казки. Варто зазначити, що діти краще сприймають казку, коли її розповідають. І дуже важливо слухання казки зробити цікавою подією, що запам'ятовується, незалежно від того, яку казку ви розповідатимете. Цього легко домогтися за допомогою декількох простих правил.

- Ознайомтеся з казкою, перш ніж ви розповідатимете її дитині. Кожна казка містить урок, тому переконайтеся, що це саме той урок, який необхідно засвоїти вашій дитині.
- Знайдіть книгу з привабливими ілюстраціями, які зацікавлять вашу дитину, є один хороший засіб для ілюстрування казок — ляльковий театр. Він підійде до супроводу казок з невеликою кількістю персонажів, скажімо «Котик і півник» «Колосок».
- Озвучуйте головних персонажів різними голосами, низьким голосом говорите за велетня, а високим — хай розмовляє дитина. Змінюйте тон для озвучування тварин, скажімо використовуйте писк для озвучування мишей.
- Додавайте деякі шумові ефекти. Наприклад, замість того щоб лише вимовити що вовк загарчав, скажіть: «Вовк грізно загарчав

«грррр-р-р...».

- Розповідайте нові казки в особах, наслідуючи низький і грубий голос введіть улесливу інтонацію лисиці чи сумний голос скривдженого зайця. Це допоможе дитині не лише швидко запам'ятати казку, а й яскравіше уявити її героїв.
- Коли дитина добре запам'ятає всю казку, запропонуйте їй розіграти казку в ролях, взявши на себе роль уподобаного персонажа або відразу декількох персонажів приклад, у казці «Рукавичка».
- Придумуйте казки, в яких головною дійовою особою є ваша дитина. Діти люблять слухати історії про себе. Крім того, такі казки — дієвий засіб для корекції виховання в дитини певних рис характеру.
- Пропонуйте дитині розповідати знайомі казки. Спочатку з вашою допомогою а потім самостійно.
- Придумайте казку разом з дитиною, а згодом запропонуйте їй зробити самостійно. Казка містить універсальні «рецепти» розв'язання багатьох прав Тому, слухаючи або придумуючи казку, дитина за допомогою дорослого буде намагатися переборювати свої найглибші неусвідомлені труднощі.

